

Sabina Koczoń-Zurek, Beata Pitula

Sprawozdanie z ogólnopolskiej
konferencji naukowej nt.
"Teoretyczne i praktyczne
przygotowanie nauczycieli do
nauczania zintegrowanego"

Chowanna 2, 97-100

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 2000	R. XLIV (LV)	T. 2 (15)	s. 97—100
------------	--	---------------	-----------------	--------------	-----------

KRONIKA



Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Teoretyczne i praktyczne przygotowanie nauczycieli do nauczania zintegrowanego*

W dniach 16—17 września 1999 roku odbyła się w Krakowie konferencja naukowa na temat: *Teoretyczne i praktyczne przygotowanie nauczycieli do nauczania zintegrowanego*. Została ona zorganizowana przez Akademię Pedagogiczną w Krakowie oraz Centralny Ośrodek Metodyczny Studiów Nauczycielskich w Krakowie. W bogatym programie dwudniowej konferencji uwzględniono wiele aspektów nauczania zintegrowanego. W pierwszym dniu konferencji toczyły się obrady plenarne, w drugim natomiast — naradzano się w sekcjach. W konferencji uczestniczyli pracownicy naukowci z kraju i zagranicy, przedstawiciele MEN-u oraz studenci kierunków pedagogicznych.

Otwarcia konferencji dokonali JM Rektor Akademii Pedagogicznej w Krakowie prof. zw. dr hab. M. Śliwa oraz dyrektor COMSN-u — prof. zw. dr hab. J. Jarowiecki, dziękując zebrany za tak liczny udział oraz życząc owocnych obrad.

Obradom plenarnym przewodniczył prof. zw. dr hab. J. Kuźma (AP Kraków). Wygłoszono cztery referaty. Profesor zw. dr hab. M. Cackowska (UMCS Lublin) w referacie pt. *Kształcenie zintegrowane — nadzieje i zagrożenia* zwróciła szczególną uwagę na kanony i obszary (poziomy) kształcenia zintegrowanego. Zaznaczyła, że w zasadzie dotychczas integracja odbywała się głównie w obszarze treści nauczania, stąd też do tego rodzaju integracji nauczyciele są raczej przygotowani. Obecnie natomiast — jej zda-

niem — należy się skoncentrować na przysposobieniu do tzw. integracji pełnej, uwzględniającej wszystkie aspekty tego procesu. Wskazała też na konieczność dookreślenia, dointerpretowania samego pojęcia integracji, które do tej pory nie zostało wystarczająco zdefiniowane.

Z kolei prof. zw. dr hab. M. Jakowicka (WSP Zielona Góra) w swoim wystąpieniu nt. *Geneza i rozwój idei integracji wczesnoszkolnej* próbowała zarysować odpowiedź na pytanie: W jakim stopniu reforma wpłynie stymulująco na rozwój teorii i praktyki w zakresie kształcenia zintegrowanego? Stwierdziła w konkluzji swoich rozważań, iż należy dołożyć wszelkich starań, by wykształcić (dopracować się) takiego pedagoga wczesnoszkolnego, który nie tylko zna teorie naukowe, ale także potrafi wnikać głęboko w praktykę. Przedmiotem refleksji prof. zw. dr hab. Kazimierza Denka (UAM Poznań) było kształcenie nauczycieli w zakresie krajoznawstwa, które miałyby stanowić podstawę kształcenia zintegrowanego. Krajoznawstwo — jak stwierdził referent — może stanowić źródło doboru treści kształcenia, a ponieważ wykracza poza mury szkoły, stwarza warunki realizacji procesu edukacyjnego w różnych środowiskach. Otwiera też przed nauczycielami możliwości wpajania różnych wartości patriotycznych (poznanie własnego kraju, jego kultury, zwyczajów). Profesor zw. dr hab. J. Kuźma nakreślił natomiast wizerunek nauczyciela przyszłej szkoły, akcentując głównie kompetencje umożliwiające realizację założeń kształcenia zintegrowanego.

Tę część obrad zakończono dyskusją panelową, w której wzięli udział wymienieni referenci. Jej przedmiotem był problem kształcenia nauczycieli w aspekcie wymagań kształcenia zintegrowanego. Postulowano konieczność modyfikacji podręczników, szczegółowego opracowania teorii pedagogicznych, przygotowania nauczycieli do realizacji treści w zakresie różnych dziedzin edukacji, m.in. edukacji prorodzinnej, emocjonalnej i zdrowotnej.

Drugą część obrad plenarnych otwarło wystąpienie prof. zw. dr hab. Z. Żukowskiej (AWF Warszawa), poświęcone integracyjnym funkcjom edukacji olimpijskiej. Autorka wysunęła kilka tez dotyczących różnych „płaszczyzn” integracji. Zwróciła uwagę na rozbieżności istniejące między teoretycznymi wzorami, ideałami a praktyką edukacyjną. Przedstawiła też znaczenie pozaszkolnego alternatywnego kształcenia, dowodząc, że edukacja olimpijska spełnia warunki alternatywności. Punktem kulminacyjnym a zarazem podsumowującym omawiane zagadnienie było przedstawienie różnych „pól integracji”, ważnych dla edukacji olimpijskiej, np. integracja ludzi, integracja metod i treści w nauczaniu, integracja niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Referentka podkreśliła, że idea olimpizmu ma również znaczenie wychowawcze, np. w dokonywaniu wyborów moralnych i kształtowaniu postaw młodzieży, umiejętności przegrywania i wygrywania. W aspekcie międzynarodowym zbliża narody.

Kolejne wystąpienie w drugiej części obrad — prof. dr hab. H. Siwek (AP Kraków) — było swoistą propozycją kształcenia zintegrowanego w zakresie matematyki. Wystąpienie miało charakter warsztatowy; przedstawiono w nim i dyskutowano materiały projektu nazwanego przez autorkę „tęczowym projektem” (program, podręczniki, ćwiczenia). Wystąpienie referentki zakończyło się konkluzją, że jest możliwa integracja różnych przedmiotów, a wśród nich matematyka stanowi oś, wokół której koncentruje się działanie dydaktyczne, co wydaje się „korzystne” dla rozwoju ucznia.

W dalszej kolejności obrad prof. dr hab. R. Parzęcki (WSP Bydgoszcz) podjął zagadnienie kształcenia przez całe życie. Przedstawił problem integracji w ujęciu historycznym, nawiązując jednak do terażniejszości. Zwrócił uwagę na znaczenie idei edukacji ustawicznej, na jej wpływ na cele i treści kształcenia. Wystąpienie zakończył konkluzją, że w ciągu wieków — jak też we wprowadzanych aktualnie reformach — pojawiają się trudności w realizacji integracji.

Następnie skupiono się na problemach nauczania zintegrowanego w kształceniu specjalnym. Profesor zw. dr hab. Cz. Kosakowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) przedstawił zarys historyczny kształcenia specjalnego, wydobytą związków z problematyką edukacji integracyjnej i kształcenia zintegrowanego. Zwrócił uwagę na lepsze przygotowanie nauczycieli kształcenia specjalnego i edukacji wczesnoszkolnej do integracji, w której są ważne nie tylko równe prawa, szanse, ale też obowiązki dzieci niepełnosprawnych i zdrowych.

„Obszary” integracji zostały poszerzone o propozycję wykorzystania astronomii w nauczaniu zintegrowanym. Projekt ten ukazał w referacie prof. zw. dr hab. J. M. Kleiner (AP Kraków). Potwierdził on również tezę, iż integracja możliwa jest na wielu płaszczyznach i dotyczy może wielu „obszarów”.

Większość uczestników konferencji poglądy na temat kształcenia zintegrowanego wymieniła w sekcjach. I tak, głównym problemem dociekań i refleksji w sekcji pierwszej była idea nauczania zintegrowanego w teorii i praktyce szkolnej. W sekcji drugiej zajmowano się zagadnieniem edukacji zintegrowanej w obszarze szkolnictwa specjalnego. Przedmiotem rozważań w sekcji trzeciej było przygotowanie nauczycieli do nauczania zintegrowanego, w sekcji czwartej zaś wymieniono poglądy na temat przemian programowych w kontekście edukacji zintegrowanej.

W rezultacie prac poszczególnych sekcji przedstawiono podsumowanie zawierające wnioski. Można je zebrać w trzech grupach:
— pogłębienie integracji dzieci niepełnosprawnych i dzieci z tzw. normą oraz integracji treści, celów; integracja w zakresie relacji szkoła — dom;

- popularyzowanie eksperymentów pedagogicznych związanych z integracją;
- bardziej wszechstronne przygotowanie nauczycieli do edukacji zintegrowanej przez zwiększenie godzin zajęć praktycznych w szkole.

Sabina Koczoń-Zurek, Beata Pitula